

Efter afstemningen i Folketinget ved 2. behandling den 15. marts 2018

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om kommunale og regionale valg og lov om kommunernes styrelse

(Reform af valgbarhedsområdet)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1426 af 8. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 1, nr. 4, ændres »Europa-Parlamentet, og« til: »Europa-Parlamentet,«.

2. I § 17, stk. 1, nr. 5, ændres »jf. § 13, stk. 4.« til: »jf. § 13, stk. 4, og«.

3. I § 17, stk. 1, indsættes som nr. 6:

»6) afsættelse og suspension af en borgmester eller anden tilsvarende indehaver af et kommunalt hverv eller en regionsrådsformand efter reglerne i §§ 66 a-66 c i lov om kommunernes styrelse og, for så vidt angår regionsrådsformænd, tillige regionslovens § 38.«

§ 2

I lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 1089 af 26. september 2017, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

»§ 4. Følgende personer er uanset § 3 ikke valgbare på grund af straf, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) En person, der ved endelig dom er idømt en ubetinget eller betinget fængselsstraf,
- 2) en person, der ved endelig dom er dømt til anbringelse i institution eller til forvaring efter straffelovens §§ 68-70, og
- 3) en person, der ved endelig dom eller udenretslig vedtagelse ubetinget er frakendt førerretten efter færdselslovens § 126.

Stk. 2. Som endelig dom efter stk. 1 anses

- 1) en dom afsagt af Højesteret,
- 2) en dom, hvor den almindelige ankefrist er udløbet, uden at anke er sket,
- 3) en dom, der ikke uden særlig tilladelse kan ankes til højere instans, og hvor den almindelige frist for indgivelse af ansøgning til Procesbevillingsnævnet er udløbet, uden at ansøgning er indgivet, og
- 4) en dom, der ikke uden særlig tilladelse kan ankes til højere instans, og hvor Procesbevillingsnævnet har meddelt afslag på tilladelse til anke til højere instans.

Stk. 3. En straf, jf. stk. 1, medfører ikke tab af valgbarhed, når der er forløbet 3 år, efter at straffen er udstået, ophævet, eftergivet eller bortfaldet, jf. dog § 101, stk. 6. Er straffen ubetinget fængsel på over 6 måneder, eller er den pågældende idømt forvaring, er fristen dog 5 år. Ved en dom om betinget fængselsstraf eller ubetinget frakendelse af førerretten regnes fristen fra datoen for den endelige dom. Ved en udenretslig vedtagelse af en ubetinget frakendelse af førerretten regnes fristen fra datoen for den udenretslige vedtagelse. En dom om betinget fængselsstraf medfører dog ikke tab af valgbarhed ud over den funktionsperiode, inden for hvilken datoen for den endelige dom falder.

Stk. 4. Opstilling som kandidat til valget kan dog altid ske uanset manglende valgbarhed på grund af straf.«

2. I § 100, stk. 1, ændres »jf. dog § 102« til: »jf. dog § 101, stk. 5 og 6, og § 102«.

3. § 101 affattes således:

»§ 101. Er et medlem af den nyvalgte kommunalbestyrelse henholdsvis det nyvalgte regionsråd på valgdagen ikke valgbart på grund af straf, jf. § 4, skal medlemmet forud for det konstituerende møde skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet ikke er valgbart på grund af straf og derfor ikke kan indtræde i

kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf.

Stk. 2. Mister et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet efter valgdagen sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, skal medlemmet senest forud for det førstkommende møde i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet eller et udvalg, som den pågældende er medlem af, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at medlemmet har mistet sin valgbarhed på grund af straf og derfor er udtrådt af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf.

Stk. 3. Er et medlem ikke valgbart på grund af straf, eller mister et medlem sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, og får borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden kendskab hertil, giver borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden medlemmet og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skriftlig meddelelse om, at medlemmet ikke er indtrådt eller er udtrådt i overensstemmelse med reglerne i stk. 4. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver samtidig medlemmet skriftlig meddelelse om muligheden for at genindtræde efter stk. 6.

Stk. 4. Er et nyvalgt medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet på valgdagen ikke valgbart på grund af straf, jf. § 4, indtræder medlemmet ikke i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet efter valgdagen mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, er medlemmet udtrådt af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet med virkning fra datoen for den endelige dom, jf. § 4, stk. 2, eller den udenretlige vedtagelse.

Stk. 5. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet ved endelig dom mistet sin valgbarhed på grund af straf, men generhvervet sin valgbarhed ved en ny endelig dom, indtræder vedkommende på ny i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet med virkning fra datoen for den nye endelige dom, jf. § 4.

Stk. 6. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, indtræder medlemmet i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, når der er forløbet den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, såfremt medlemmet over for borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden har fremsat skriftlig begæring herom senest 1 måned efter modtagelsen af den meddelelse fra borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden, der er nævnt i stk. 3. Er medlemmets underretning til borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden ikke givet rettidigt, jf. stk. 1 og 2, indtræder medlemmet dog først i kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet, når der efter udløbet af den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, er forløbet en periode, der svarer til perioden fra det seneste tidspunkt, hvor underretning kunne gives rettidigt, jf. stk. 1 og 2, til det tidspunkt, hvor medlemmet har givet underretningen, eller hvor borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden på anden måde har fået kendskab til, at vedkommende har mistet sin valgbarhed på grund af straf.

Stk. 7. Har et medlem af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, ophører vederlagene til medlemmet med udgangen af den måned, hvor dommen anses for endelig, jf. § 4, stk. 2, eller hvor den udenretslige vedtagelse er sket.

Stk. 8. Er en stedfortræder, der ikke er indtrådt efter § 104, jf. stk. 9, ikke valgbar på grund af straf, jf. § 4, skal stedfortræderen forud for det førstkommende møde, hvortil stedfortræderen indkaldes, skriftligt underrette borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden om, at stedfortræderen ikke er valgbar på grund af straf og derfor udtræder af stedfortræderlisten, jf. § 91. Underretningen skal omfatte dokumentation for den idømte eller vedtagne straf. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver efter reglerne i stk. 3 stedfortræderen og kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet skriftlig meddelelse herom. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden giver samtidig stedfortræderen skriftlig meddelelse om muligheden for at genindtræde på stedfortræderlisten efter 5. pkt. Når der er forløbet den periode, der er nævnt i § 4, stk. 3, indtræder stedfortræderen på ny på stedfortræderlisten, såfremt stedfortræderen har fremsat skriftlig begæring herom senest 1 måned efter modtagelsen af den meddelelse fra borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden, der er nævnt i 3. pkt.

Stk. 9. For en stedfortræder, der er indtrådt efter § 104, og som mister sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 4, finder stk. 2 og 3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5-7 tilsvarende anvendelse.

Stk. 10. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal skriftligt orientere de nyvalgte medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet om medlemmernes pligter efter stk. 1 og 2 uden ugrundet ophold og senest 2 uger efter valgdagen. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal skriftligt orientere en stedfortræder, der indkaldes, om stedfortræderens pligter efter stk. 8, 1. og 2. pkt., og stk. 9, jf. stk. 2, uden ugrundet ophold og senest på det første møde, hvortil stedfortræderen indkaldes.

Stk. 11. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden kan fra Rigspolitiet indhente straffeattester til offentligt brug til brug for de meddelelser, vedkommende skal give efter stk. 3, 8 og 9.«

4. Efter § 104 indsættes:

»§ 104 a. Et medlems manglende rettidige udtræden berører ikke gyldigheden af kommunalbestyrelsens henholdsvis regionsrådets eller et udvalgs beslutninger.«

5. § 105 ophæves.

6. § 108 a, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Har økonomi- og indenrigsministeren kendskab til, at den pågældende har fortabt sin valgbarhed til kommunale og regionale råd i Danmark, jf. § 4, skal oplysning herom påføres valgbarhedsattesten tillige med oplysning om udløbet af fristen for, hvornår den pågældende straf ikke medfører tab af valgbarheden, jf. § 4, stk. 3.«

7. I § 108 a indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Økonomi- og indenrigsministeren kan fra Rigspolitiet indhente straffeattester til offentligt brug til brug for udstedelse af de valgbarhedsattester, der er nævnt i stk. 1. En borgmester eller regionsrådsformand skal på begæring give økonomi- og indenrigsministeren de oplysninger, der er nødvendige til brug for udstedelsen.«

§ 3

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 2 af 4. januar 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 144 af 28. februar 2018 og lov nr. 145 af 28. februar 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 50 b, stk. 3, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Stk. 1 gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsens formand i sager, hvor formanden undlader at give medlemmet henholdsvis stedfortræderen og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen skriftlig meddelelse om, at medlemmet henholdsvis stedfortræderen ikke er valgbar på grund af straf eller har mistet sin valgbarhed på grund af straf, jf. § 101, stk. 3, 8 og 9, i lov om kommunale og regionale valg.«

2. I § 66 a, stk. 1, 2. pkt., ændres »det valgbarhedsnævn, der er nedsat i medfør af lov om kommunale og regionale valg« til: »det valgnævn, der er nedsat i medfør af lov om valg til Folketinget«.

3. I § 66 a, stk. 3, 1. og 2. pkt., og stk. 4 og 5, § 66 b, stk. 1, 1. pkt., stk. 3, og stk. 7, 1. pkt., og § 66 c, stk. 6, 1. pkt., og stk. 7, ændres »Valgbarhedsnævnet« til: »Valgnævnet«.

4. § 66 b, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Opgives forfølgning i forhold til den suspenderede borgmester, frifindes vedkommende ved endelig dom, eller er vedkommende efter endelig dom eller udenretslig vedtagelse fortsat valgbar, jf. § 4, stk. 1 og 2, i lov om kommunale og regionale valg, genindtræder vedkommende i hvervet i den resterende del af funktionsperioden.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. april 2018.

§ 5

Stk. 1. Loven finder anvendelse på spørgsmål om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, der er idømt eller vedtaget efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på spørgsmål om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, der er idømt eller vedtaget forud for lovens ikrafttræden, men hvor spørgsmålet på tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke er indbragt for Valgbarhedsnævnet.

Stk. 3. Loven finder anvendelse på spørgsmål om fortabelse af valgbarhed på grund af straf, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indbragt for, men ikke afgjort af Valgbarhedsnævnet.

Stk. 4. Loven finder anvendelse på spørgsmål om afsættelse og suspension af en borgmester eller anden tilsvarende indehaver af et kommunalt hverv eller en regionsrådsformand efter reglerne i §§ 66 a-66 c i lov om kommunernes styrelse og, for så vidt angår regionsrådsformænd, tillige regionslovens § 38, der på tidspunktet for lovens ikrafttræden er indbragt for, men ikke afgjort af Valgbarhedsnævnet.

Stk. 5. Vederlag, der er modtaget før lovens ikrafttræden, skal ikke tilbagebetales som følge af denne lov.

Stk. 6. Har Valgbarhedsnævnet forud for lovens ikrafttræden truffet afgørelse om, at et medlem af en kommunalbestyrelse henholdsvis et regionsråd ikke er valgbart på grund af straf, kan det pågældende medlem fremsætte skriftlig begæring om, at spørgsmålet om fortabelse af valgbarhed på grund af straf bedømmes på ny efter denne lov. Begæring herom skal indgives til borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden senest den 1. maj 2018. Begæringen skal vedlægges dokumentation for Valgbarhedsnævnets afgørelse og den idømte eller vedtagne straf. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal efter modtagelsen af den begæring, der er nævnt i 1. pkt., give skriftlig meddelelse til medlemmet og de øvrige medlemmer af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet om, hvorvidt medlemmet efter denne lov ikke er valgbart. Er medlemmet også efter denne lov ikke valgbart, kan medlemmet genindtræde efter § 101, stk. 5 eller 6, i lov om kommunale og regionale valg som affattet ved denne lov. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal skriftligt underrette medlemmet om muligheden for at genindtræde efter 5. pkt.

Stk. 7. Borgmesteren henholdsvis regionsrådsformanden skal senest den 1. maj 2018 skriftligt orientere medlemmerne af kommunalbestyrelsen henholdsvis regionsrådet om medlemmernes pligter efter § 101, stk. 2, i lov om kommunale og regionale valg som affattet ved denne lov.